

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Судово-бухгалтерська експертиза

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Облік і аудит

Код та найменування спеціальності 071 Облік і оподаткування

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК (розробники): Ткачук Г.О., професор кафедри цифрових технологій фінансових операцій, д.е.н., доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри цифрових технологій фінансових операцій

Протокол від «26» травня 2022 р. №11

Завідувачка кафедри ПІДПИСАНО Лариса ІВАНЧЕНКОВА
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності *071 Облік і оподаткування* галузі знань *07 Управління та адміністрування*

Голова ради ПІДПИСАНО Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми ПІДПИСАНО Юрій МЕЛЬНИК
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету
Протокол від «31» травня 2022 р. № 9

Секретар Методичної ради університету ПІДПИСАНО Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка.....	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти.....	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки.....	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС.....	6
2	Зміст дисципліни:.....	6
2.1	Програма змістових модулів.....	6
2.2	Перелік практичних робіт.....	8
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи.....	8
3	Критерії оцінювання результатів навчання.....	9
4	Інформаційне забезпечення.....	10

1. Пояснювальна записка

Мета та завдання навчальної дисципліни

Правова держава передбачає дотримання кожним її членом чинного законодавства та неухильного його застосування у діяльність підприємств з різними формами власності.

В умовах становлення ринкової економіки поняття «економічна злочинність» стало одним з центральних кримінологічних понять. Як свідчать статистичні дані та матеріали перевірок державних органів контролю, останнім часом спостерігається значне зростання кількості злочинів у підприємницькій сфері, відбувається швидкий процес криміналізації банківської та кредитно-фінансової систем, зовнішньоекономічної діяльності. Отже, боротьбу зі злочинами в економічній сфері необхідно посилити, а її результативність буде залежати від наявності та обґрунтованості методик здійснення економічного контролю та судово-бухгалтерської експертизи.

Мета викладання навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» полягає в тому, щоб надати здобувачам необхідні теоретичні знання та практичні навички з даного курсу, навчити їх методично грамотно застосовувати прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи на практиці та кваліфіковано складати висновки судово-бухгалтерської експертизи. Вивчаючи дисципліну здобувач має засвоїти суть судово-бухгалтерської експертизи і судово-експертної діяльності, прикладний зміст основних понять і категорій; техніку і методику методичних та технічних прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи; набути достатніх умінь та навичок проведення судово-бухгалтерської експертизи; метою вивчення курсу є також виховання у студента відповідальності та додержання ним, як майбутнім судовим експертом, прав і обов'язків, встановлених для цієї категорії спеціалістів чинним законодавством України.

Методологічною основою дисципліни є загально філософські та загально - наукові принципи: діалектична логіка, порівняння, аналіз, синтез, а також методи бухгалтерського обліку: документування, інвентаризація, грошова оцінка, баланс, метод рахунку та подвійного запису.

Завданнями вивчення дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» є оволодіння здобувачами організаційними і методичними способами попередження правопорушень підприємцями, дотримання законодавства у бухгалтерському обліку у відображенні господарських операцій, закріплення відповідальності й виявлення осіб та організацій, які повинні відшкодувати збитки, складання відповідних висновків для правоохоронних органів під час вирішення цивільних, господарських і кримінальних справ. В умовах ринкової економіки, коли економічні відносини вирішуються на підставі законів і нормативно-правових актів, значення судово-бухгалтерської експертизи зростає, отже важливо навчити студентів застосовувати набуті знання правових і економічних дисциплін у їхній подальшій професійній діяльності.

Внаслідок вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати теоретичні положення організації судово-бухгалтерської експертизи;

методику проведення дослідження інформації в процесі судово-бухгалтерської експертизи, правила узагальнення її результатів, права та обов'язки суб'єктів судово-бухгалтерської експертизи;

вміти використовувати теоретичні знання щодо методики судово-бухгалтерської експертизи для організації, проведення та узагальнення результатів при дослідженні основних фінансово-господарських операцій підприємства.

1.1. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»](#) та [освітньо-професійній програмі «Облік і аудит»](#) підготовки бакалаврів.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність працювати в команді.

ЗК 4. Здатність працювати автономно.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так й письмово.

ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та макроекономічного аналізу, роботи узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці

СК2 Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК 4. Застосувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 6. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК 8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 13*. Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРН 3. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПРН 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПРН 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПРН 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

1.2. Міждисциплінарні зв'язки

«Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2» та ін.

1.3. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 3 курсах у 2 семестрі для денної та на 4 курсах у 2 семестрі для заочної форм навчання

Кількість кредитів денна форма навчання - 4, годин – 120

Кількість кредитів заочна форма навчання - 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна -80		Заочна - 78

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістових модулів

№ теми	Зміст теми	Годин денна	Годин заочна
Змістовний модуль 1: Організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні			
1	Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання (<i>Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю. Ознаки судово-бухгалтерської експертизи. Види судових експертиз, їх класифікація. Класифікація судово-бухгалтерської експертизи за процесуальними ознаками, за місцем проведення, за терміном проведення. Сутність судово-бухгалтерської експертизи та її зв'язок із практикою бухгалтерського обліку. Процесуальний та економічний зміст СБЕ. Завдання судово-бухгалтерської експертизи. Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи</i>).	2	1
2	Судово-бухгалтерська експертиза в кримінально-процесуальному кодексі. (<i>Кримінальне провадження (основні терміни), презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини, учасники кримінального провадження, досудове розслідування, судове розслідування, експерт та спеціаліст, докази та доказовість в кримінальному процесі</i>).	2	1
3	Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи (<i>Предмет і об'єкти судово-бухгалтерської експертизи. Методи, методичні прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи. Розрахунково-аналітичні, документальні, органолептичні та реалізація результатів експертизи як прийоми методу СБЕ. Метод документальної перевірки. Спеціальні методи документальної перевірки: вибіркова та суцільна перевірки. Прийоми дослідження окремого документа, кількох документів та прийоми відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку. Методи аналізу облікових даних: метод відновлення кількісно-сумового обліку; метод контрольного зіставлення залишків; метод зворотної калькуляції</i>).	2	0,5
4	Організація судово-бухгалтерської експертизи (<i>Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні. Експертні установи. Платні послуги, що надаються експертними установами. Оплата праці судових експертів. Порядок атестації судових експертів. Основні кваліфікаційні вимоги до судових експертів. Склад експертно-кваліфікаційної комісії. Основні завдання Центральної експертно-кваліфікаційної комісії Міністерства юстиції. Свідectво про присвоєння кваліфікації судового експерта. Реєстр атестованих судових експертів. Система прав і обов'язків експерта-бухгалтера. Стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи: підготовча; організаційно-методична; дослідна; узагальнення, оцінки і реалізації результатів експертизи</i>).	2	0,5

5	<p>Підготовча та організаційно-методична стадії судово-бухгалтерської експертизи (Підготовча стадія судово-бухгалтерської експертизи. Загальна схема призначення судово-бухгалтерської експертизи. Постанова слідчого про призначення судово-бухгалтерської експертизи. Взаємодія слідчого з експертом-бухгалтером. Проведення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи. Проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах. Методика проведення бухгалтерської експертизи в суді. Планування проведення судово-бухгалтерської експертизи. План-графік проведення судово-бухгалтерської експертизи. Сутність інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. Основними завданнями організації інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. Законодавчо-нормативне забезпечення процесу судово-бухгалтерської експертизи. Фактографічна інформація. Загальний типовий перелік документів, необхідних для забезпечення обґрунтованих висновків експерта-бухгалтера).</p>	2	-
Змістовий модуль 2. Судово-бухгалтерська експертиза основних фінансово-господарських операцій: методика дослідження			
6	<p>Методика експертного дослідження грошових коштів та цінних паперів (Методика експертного дослідження стану та операцій із грошовими коштами в касі. Об'єкти, методичні прийоми, характерні види зловживань. Методика експертного дослідження операцій на рахунках у банку. Методика експертного дослідження операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів).</p>	2	0,5
7	<p>Методика експертного дослідження товарно-матеріальних цінностей (Методика експертного дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами (МШП). Методика експертного дослідження операцій з матеріальними запасами. Особливості експертного дослідження товарних операцій у торгівлі).</p>	2	0,5
8	<p>Методика експертного дослідження інших господарських операцій (Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції. Методика експертного дослідження операцій з нарахування та виплати заробітної плати. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних із ухиленням від сплати податків).</p>	2	1
9	<p>Узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи (Висновок судово-бухгалтерської експертизи. Структура висновку. Методика складання висновку судово-бухгалтерської експертизи. Процесуальна оцінка висновку судово-бухгалтерської експертизи. Реалізація експертного висновку в судовому процесі. Механізм профілактичних заходів судово-бухгалтерської експертизи).</p>	4	1
ВСЬОГО		20	6

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання ”	2	1
2.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Судово-бухгалтерська експертиза в кримінально-процесуальному кодексі ”	2	-
3.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи ”	2	1
4.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Організація судово-бухгалтерської експертизи ”	2	1
5.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Підготовча та організаційно-методична стадії судово-бухгалтерської експертизи ”	2	-
6.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Методика експертного дослідження грошових коштів та цінних паперів ”	2	1
7.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Методика експертного дослідження товарно-матеріальних цінностей ”	2	1
8	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Методика експертного дослідження інших господарських операцій ”	2	-
9	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою „ Узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи ”	4	1
ВСЬОГО		20	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами	20	20
	Тема 1. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	4	2
	Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза в кримінально-процесуальному кодексі	4	4
	Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	2	2
	Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи	2	2
	Тема 5. Підготовча та організаційно-методична стадії судово-бухгалтерської експертизи	2	2
	Тема 6. Методика експертного дослідження грошових коштів та цінних паперів	2	2
	Тема 7. Методика експертного дослідження товарно-матеріальних цінностей	2	2
	Тема 8. Методика експертного дослідження інших господарських операцій	2	2

	Тема 9. Узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи	2	2
2.	Підготовка до практичних занять	18	12
	Тема 1. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	2	2
	Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза в кримінально-процесуальному кодексі	2	-
	Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	2	2
	Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи	2	2
	Тема 5. Підготовча та організаційно-методична стадії судово-бухгалтерської експертизи	2	-
	Тема 6. Методика експертного дослідження грошових коштів та цінних паперів	2	2
	Тема 7. Методика експертного дослідження товарно-матеріальних цінностей	2	2
	Тема 8. Методика експертного дослідження інших господарських операцій	2	-
	Тема 9. Узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи	2	2
3.	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	18	20
	Тема 1. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	6	6
	Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза в кримінально-процесуальному кодексі	6	7
	Тема 8. Методика експертного дослідження інших господарських операцій	6	7
4.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	24	26
Разом з дисципліни		80	78

2.4. Перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань

№ п/п	Назва індивідуального завдання	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання № 1 до теми № 1 «Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання». Дослідження особливостей окремих видів судових експертиз.	4	4
2.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання № 2 до теми № 2 «СБЕ в Кримінально-процесуальному кодексі». Схема кримінального провадження.	4	4

Рейтинг за творчі здобутки студентів	0/-	10/10	1	0	10	-	-	10
Оцінка за змістовий модуль 1	-	-	-	60	100	-	60	100
Змістовий модуль 2. “ Облік валютно-фінансових операцій та операцій з давальницькою сировиною, інших операцій зовнішньоекономічної діяльності ”								
Робота на лекціях	-/-	1/2	5	-	5	1,5	-	3
Робота на практичних / семінарських заняттях	3/4	4/6	5	15	20	1,5	6	9
Опрацювання тем, не винесених на лекції	10/12	15/16	1	10	15	1	12	16
Підготовка до практичних занять (індивідуальне завдання)	5/10	7/15	2	10	14	2	20	30
Проміжна сума	-	-	-	35	54	-	38	58
Модульний контроль (колоквіум)	25/22	46/42	1	25	46	-	22	42
Контроль результатів дистанційного модулю	-	-	-	-	-	-	-	-
Рейтинг за творчі здобутки студентів	-	-	-	-	-	-	-	-
Оцінка за змістовий модуль 2	-	-	-	60	100	-	60	100
Разом з дисципліни	60...100							

4. Інформаційні ресурси Базові

1. Судово-бухгалтерська експертиза [Електронний ресурс]: навч. посіб. / І. А. Волкова; Волин. ін-т. економіки та менеджменту. — Київ: ЦУЛ, 2009. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): 84 с. тексту.
2. Судово-бухгалтерська експертиза [Текст]: навч. посіб. / Л. М. Духновська; Нац. ун-т харч. технологій. — Київ: НУХТ, 2012. — 143 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT-snv.BibRecord.88342>.
3. Конспект лекцій з дисципліни "Судово-бухгалтерська експертиза" [Електронний ресурс]: для студентів ступеню "Бакалавр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. та заоч. форм навчання / Г. О. Ткачук; відп. за вип. В. В. Немченко; Каф. обліку та аудиту. — Одеса: ОНАХТ, 2018. — Електрон. текст. дані: 70 <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.1302448>
4. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Судово-бухгалтерська експертиза" [Електронний ресурс]: для студентів ступеню "Бакалавр" спец. 071 "Облік і оподаткування" ден. форми навчання / Г. О. Ткачук; відп. за вип. В. В. Немченко; Каф. обліку та аудиту. — Одеса: ОНАХТ, 2018. — Електрон. текст. дані: 30 с <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.1302454>
5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Судово-

бухгалтерська експертиза" [Електронний ресурс] : для студентів ступеню "Бакалавр" спец. 071 "Облік і оподаткування" / Г. О. Ткачук ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. — Одеса : ОНАХТ, 2018. — Електрон. текст. дані: 19 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1302470>

Допоміжні

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI / Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

2. Про судову експертизу. Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII / Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

3. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень . Наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року № 53/5 / Міністерство юстиції України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

4. Умови задач, зміст прикладів та опис ситуацій для практичних занять.

5. План рахунків та баланси державних установ.

6. Тести для контролю знань студентів.

7. Навчально-методичний кабінет кафедри цифрових технологій фінансових операцій ОНТУ, ауд. А-303.

8. Бібліотека ОНТУ.

9. Одеська національна наукова бібліотека.

Сайти мережі Internet:

1. <http://www.rada.gov.ua>

2. <https://mof.gov.ua>.

3. <https://www.apu.com.ua>.

4. <http://www.dtk.com.ua>

5. <http://www.liga.com.ua/>

6. <http://www.glavbukh.ua/>

7. <http://www.vobu.com.ua/>

8. <http://buhgalter911.com/>

9. <http://www.vobu.com.ua>